

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Andra kammaren.

Nr 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren till lagtima möte här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingslokalen.

Onsdagen den 10 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades av representanten för Uppsala län herr **Borg**, såsom den ledamot, vilken bevistat de flesta riksdagarna, med följande ord: Årade kammarledamöter! Det tillkommer mig att öppna detta sammanträde. Jag ber då först att få hälsa eder samtliga välkomna. Vi sammantråda nu under en tid, då det råder mycket svåra förhållanden ute i världen. Det förfärliga, som vi länge trodde världen skulle förskonas ifrån, har blivit verklighet och nära nog inpå våra knutar. Stora materiella och andliga värden gå nu till spillo. Oskyldiga människor offras eller komma i nöd och lidande i oanad utsträckning. Det återstår nu för oss svenskar att samverka, samverka så, att vi skola bli i stånd att bevara vår självständighet. Vi ha nyligen haft urtima riksdag, som nödgats pålägga vårt folk mycket tunga bördor, men vi få väl hoppas, att vi alla efter förmåga bli i stånd att bära dem.

Låt om oss nu gå till vårt arbete på den lagtima riksdagen och söka åstadkomma någonting av värde för svenska folket och för vårt kära fosterland!

Med dessa ord ber jag att få förklara sammanträdet öppnat.

§ 2.

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, ävensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagna; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3.

Företogs upprop av kammarens ledamöter, därvid fröken Andersson samt herrar Lundell, Lindskog, Eklund och Lindberg i Umeå befunnos frånvarande.

Från herrar Lindskog och Lindberg i Umeå hade till kammaren inkommit läkarintyg, vilka upplästes.

Herr Eklund hade uti en ingiven, vid uppropet föredragen ansökan under åberopande av ett angående honom utfärdat läkarintyg, vilket upplästes vid kammarens under den urtima riksdagen den 20 sistlidna december hållna sammanträde, anhållit om ledighet från riksdagsgörömlen till och med den 15 innevarande januari.

Fröken Andersson hade uti en till kammaren inkommen ansökan, vilken föredrogs, anhållit om ledighet från riksdagsgöromålen under den 10 januari, varjämte från herr Lundell inkommit ett vid uppropet jämväl uppläst, av regementsstabschefen vid Kungl. Upplands regemente utfärdat intyg, att herr Lundell vore av militärtjänstgöring förhindrad att närvara vid riksdagen under tiden den 10—den 16 januari.

§ 4.

Anställdes val av talman i kammaren; och befanns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Sävström med samtliga avgivna eller 201 röster.

§ 5.

Vid företaget val av förste vice talman blev därtill utsedd herr Jeppsson med 156 röster.

3 röster tillfölla herr Magnusson i Skövde.

§ 6.

Anställdes val av andre vice talman; och utsågs därvid herr Magnusson i Skövde med 125 röster.

En valsedel kasserades.

§ 7.

Ålderspresidenten överlämnade ordförandeklubban till herr talmannen och anförde därvid:

Jag ber nu att få överlämna klubban till eder, herr talman. Jag lyckönskar till förnyat förtroende — ett bevis för att ni skött kammarens förhandlingar på ett utomordentligt sätt.

Herr **talmannen** hälsade därefter kammaren med följande ord: Herr ålderspresident, mina damer och herrar! Under nuvarande allvarliga tidsläge må vi vid denna riksdag hålla samman kring de väsentliga uppgifterna i svensk politik. Självfallet böra vi nu liksom tidigare vinnlägga oss om en noggrann prövning av alla förslag som föreläggas till vårt avgörande. Jag är också övertygad om att den samförståndets anda, som förut besjälade oss, skall fortsätta, då vi nu äro beredda att fullgöra vårt värv. Såsom valda ombud för Sveriges folk skola vi på allt sätt stödja vår regering i dess strävan att trygga freden och landets säkerhet.

Å egna och vice talmännens vägnar tackar jag för förnyat förtroende att leda kammarens förhandlingar.

§ 8.

Upplästes ånyo och lades till handlingarna de i § 3 här ovan omnämnda, för herrar Lindskog och Lindberg i Umeå utfärdade läkarintygen, vilka voro av följande lydelse:

Att riksdagsmannen prof. emer. *Claes Lindskog* på grund av Bronchitis acuta är förhindrad deltaga i riksdagens arbete under en tid av 14 dagar från denna dag räknat, intygas.

Malmö den 8 januari 1940.

G. Bergman,
leg. läk.

Ledamoten av riksdagens andra kammare, redaktör *E. H. Lindberg* är på grund av sjukdom (pyuria) i behov av ledighet från riksdagsarbetet tills vidare under 14 dagar, vilket härmed intyggas.

Umeå den 2 januari 1940.

Rolf Hallgren,
förste provinsialläkaren
i Västerbottens län.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

fröken <i>Andersson</i>	under den 10 jan.,
herr <i>Lundell</i>	› 7 dagar fr. o. m. den 10 jan.,
› <i>Lindskog</i> (sjuk)	› 12 › › 10 ›
› <i>Eklund</i> (sjuk)	tills vidare › › 10 › och
› <i>Lindberg</i> i Umeå (sjuk)	› › › › 10 › .

§ 9.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknings valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts kammarrättsrådet Sune Norrman med samtliga avgivna eller 131 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse inställt sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollsföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Ernst Eriksson.

Ernst V. Staxäng.

§ 10.

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren att vid plenum fredagen den 12 innevarande januari företaga val av fyra ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna, två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli, åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 11.

Till talarplats för ledamöter, som kunde vilja därav begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag den för ändamålet anordnade, på högra sidan om talmansbordet befintliga platsen.

§ 12.

Tillkännagavs, att Kungl Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att torsdagen den 11 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 13.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde,

att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 11.58 f. m.

In fidem
Sune Norrman.

Torsdagen den 11 januari.

Kl. 10.30 f. m.

§ 1.

På förslag av herr talmannen, som förmälde sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att företaga val av ledamöter i de ständiga utskotten måndagen den 15 och av suppleanter i samma utskott tisdagen den 16 innevarande januari.

Ordet begärdes nu av herr **förste vice talmannen**, som yttrade: Herr talman! Jag tillåter mig hemställa, att andra kammaren måtte besluta att utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av aderton i statsutskottet och fyra utöver antalet ordinarie ledamöter i vart och ett av de övriga utskotten utom utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta.

Denna hemställan bifölls av kammaren.

§ 2.

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 till slottskapellet, varest riksdagspredikan hölls av biskopen Tor Andræ. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Majestät Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåtliga vörndnad, framträdde **andra kammarens talman** och yttrade:

Eders Majestät!

Riksdagens andra kammare vill inför Eders Maj:t tillkännage sin vilja att i denna svåra och farofyllda tid hålla samman och att göra vad på den ankommer för att trygga vårt lands frihet och oberoende. Kriget medför kännbara påfrestningar även för de neutrala staterna. Beredskapsåtgärderna kräva stora uppoffringar och utgifter; verkningarna härav sträcka sig över alla samhällsklasser. Det fordras en god medborgaranda för att kunna kämpa sig igenom den hårda och prövande krisen. Vårt folk har under tidigare skeden givit bevis på endräkt och livsvilja. Det är vår förhoppning att även denna gång svårigheterna skola kunna bemästras. Med klar blick för enighetens betydelse skola vi ägna Kungl. Maj:ts förslag en beredvillig prövning.

Andra kammaren framför till Eders Maj:t sin undersåtliga vörndnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1940/41, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40, dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 3, angående förskottsstat för försvarsväsendet m. m., dels ock Kungl. Maj:ts be-

rättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes andra kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem
Sune Norrman.